

Tribuna Socialista

ABONAMENTUL: Pe an 40 cor. Pe jum. an 20 cor. Pe un sfert de an 10 cor. Pe o lună 3-50 cor. Abonamentul la mai multe exemplare pe an 32 cor. PENTRU STREINĂTATE: Pe an 50 cor. (10 Dolari).

Organul Partidului Socialdemocrat din Ardeal, Banat, și Ținuturile Ungurene.

Apare de două ori pe săptămână: Joi și Duminică.

Orice scrisori și bani sunt a se trimite pe adresa: TRIBUNA SOCIALISTĂ, Sibiu, Strada Rosenanger Nr. 14. — Tot aici se primesc și reclame cu prețuri moderate. — Manuserisele nu se înapoiază.

O evoluție instructivă.*)

Căta vreme provinciile românești de peste munți au fost subjugate de monarhia maghiară, tot poporul român, fără deosebire de clasă socială, fu nevoit, pentru a-și asigura dezvoltarea nestăruindu-se la naționalității sale, să ducă lupta de liberare de sub regimul apăsător al magnaților unguri. În decursul acestei epoci nu amuțise în teritoriile locuite de români lupta de clasă dintre exploatați și exploatați: Dar pe deoparte faptul că marea majoritate a capitaliștilor și latifundiștilor erau de nație ungurească, iar poporul proletar numai parte din români, iar pe de altă parte împrejurarea naturală că slaba burghezie română era împiedecată în dezvoltarea ei, au făcut ca lupta între proletariat și clasa capitalistă să fie mai puțin importantă, mai atenuată, mai slabă. Toate clasele sociale, formând națiunea românească din aceste provincii, aveau tot interesul ca să înlăture regimul de împilare națională a stăpânirii străine. Clasa muncitoare își dădea seama, că opera de emancipare a ei abia atunci va putea fi începută, după ce desrobirea națională va fi fost îndeplinită, putându-și astfel canaliza toate forțele ei numai în lupta de clasă și putându-se organiza și educa în limba ei în mai multă libertate. În această direcție proletariatul român avea sprijinul muncitorilor de alte nații, cu care îndurau suferinți comune. Clasele mijlocii și suprapuse: mica și marea burghezie împreună cu intelectualii, doritoare de slujbe și mijloace de îmbogățire, pentru a cuceri puterea politică a statului, aveau nevoie de ajutorul proletarilor dela sate și orașe. Pentru a-l putea căpăta însă, au trebuit să adopte un larg program de reforme democratice, care să asigure prin îndeplinirea lor toate libertățile sociale și politice, naționale și culturale. Astfel în programul partidului național din Ardeal erau înscrise între altele, *votul universal, egal, direct și secret, fără deosebire de sex, cu reprezentarea proporțională, o radicală expropriere a marelui și mijlociei proprietăți și o sumă de reforme muncitorești înaintate.*

Socialdemocrația din toată Ungaria a sprijinit poporul român în eforturile lui pentru realizarea aspirațiilor naționale. Și când a sunat ora desmembrării regatului ungar, când revoluția națională și socială izbucni în cuprinsul lui, proletariatul socialist, fără deosebire de nație, fu acela ce dădu cele mai grele jertfe pentru recunoașterea definitivă a dreptului tuturor națiilor de a hotărî de soarta lor în deplină voie. Și fără ridicarea socială a clasei muncitoare, desrobirea națiunii române nu ar fi devenit un fapt îndeplinit. Abia mai târziu a venit și alipiarea țării românești de patria noastră.

Când fui vorba atunci de așezarea bazelor constituționale a provinciilor românești liberate, s'a cerut din nou concursul tuturor. În Ardeal muncitorii români trecând pentru moment peste principiile socialismului, luând în considerație că burghezia ardeleană avea de jucat încă rolul revoluționar de organizare democratică a noilor așezăminte și legi, și ținând seamă de interesele proletariatului întreg în eroarea noilor forme ale vieții politico-sociale, au primit să conlucreze cu oligarhia ardeleană în acest scop și au delegat doi miniștri în Consiliul Dirigent și aleși în Sfatul Național.

Adunarea Națională dela Alba-Iulia proclamă o sumă de principii de largă democrație națională și socială, politică și culturală, cari trebuiau să fie călăuză viitoarelor opere constituționale. Dar mai toate aceste declarații, făcute cu o solemnitate deosebită în fața tuturor reprezentanților poporului român liberat, au rămas pe hârtie. Pe măsură ce regimul oligarhic din România veche își întindea oblăduirea dincolo de munți, iar burghezia ardeleană acapărâ funcțiile statului și ajungea stăpână principală a puterii politice și economice, cenzura și starea de asediu, lipsa și specula deveneau mai necruțătoare în loc de a slăbi. Pe de o parte i se cerea clasei muncitoare concursul național și politic, pe de altă parte organizarea și lupta ei zilnică era prigonită.

*) Articol publicat în „Socialdemocrația” din Iași.

Și în regat partidul socialist și sindicatele erau supuse unei acțiuni de exterminare. A venit conferința socialistă din București. Proletariatul ardelean, fiind reprezentat prin fruntașii lui, s'a asociat noului program adoptat și s'a solidarizat cu întreaga muncitorime de pretutindeni în lupta de răsturnare a oligarhiei și de transformare radicală a societății în direcția socialistă.

Atacați și muștrați de muncitorimea din ce în ce mai mult lovită în activitatea ei, pentru faptul că continua colaborarea cu reprezentanții burgheziei, tovarășii noștri Jumanca și Flueraș, continuau a rămâne în Consiliul Dirigent, convinși fiind că această conlucrare până la încheierea păcii și desăvârșirea operei constituționale este în concordanță cu nevoile poporului proletar.

Intre timp unirea noilor stăpânitori din Ardeal cu vechii oligarhi din regat devenea din ce în ce mai strânsă, mai apăsătoare pentru masele, mai bogată în fapte arbitrare, reacționare. În aceeași vreme se întăreau legăturile de frație, de solidaritate între muncitorii de toate națiile și cu aceia din România, sovinsimul lor scădea, iar exploatarea și scumpirea traiului creștea, lupta politică și economică de clase se întărea, cea națională slăbea.

Acest concurs de împrejurări făcu, ca masca democrației a burgheziei ardelenne să cadă, și față în față să se găsească cele două clase cu interese și țeluri protivnice. Burghezia română a pus în provinciile liberate, stăpânire pe puterea politică, acum făgăduințele date democrației pot fi nesocotite. De sprijinul proletariatului nu mai are nevoie, decât dacă renunța la aspirațiile lui. Femeia română nu-i mai inspiră nici o grijă pentru viitorul ei; de ajutorul ei încă neorganizat se poate lipsi. Iar pe țaranul mic proprietar l-a amăgit cu o bucată de pământ.

Dar ceace n'au putut face discuțiile de teorie din mișcarea politică și sindicală a muncitorilor în jurul intransigenței sau colaborării de clasă, au îndeplinit faptele realității crude. Ministerialismul a căzut. Terenul de luptă între acei ce trăiesc din exploatare și acei ce se sting din supranucă s'a curățit. Unirea proletarilor din întreaga Românie mărîtă va fi mai solidă, acțiunea lor de desrobire mai crâncenă, puterea organizațiilor lor mai mare și cu aceasta drumul spre transformarea socialistă a alcătuirii sociale mai scurt. S. E.

Ținuta secțiunii din Cluj.

Un comunicat al Comitetului executiv.

Primim dela Comitetul executiv următorul comunicat:

Comitetul executiv în una din ultimele sale ședințe a hotărât a se pregăti pentru alegerile parlamentare. Ca urmare a acestei hotărâri, s'a luat deciziunea ca fiecare muncitor organizat să contribuie cu salariul său de o oră la fondul electoral al partidului. Tot atunci s'a hotărât și convocarea unei conferințe de partid, care va statori definitiv ținuta noastră față de alegeri.

Deoarece în timpul din urmă secțiunea din Cluj și ziarul partidului „Erdélyi Munkás”, care de prezent stă sub conducerea acestei secțiuni, s'au pronunțat împotriva participării la alegerile pentru Constituantă, Comitetul executiv punându-se în legătură cu Comitetul secțiunii din Cluj, a cerut acestuia să-și clarifice atitudinea.

În urma desbaterilor avute, comitetul secțiunii din Cluj a declarat, că *articolul de fond apărut în numărul din Erdélyi Munkás nu e părerea oficială a sa, ci părerea individuală a câtorva membrii de acolo.*

Comitetul executiv.

În sensul acesta tovarășii din Cluj fac o declarație în „Erdélyi Munkás”.

Atăta vreme cât va dura actuala politică mondială, va trebui ca nebunia înarmărilor să crească până la istovire: imperialismul singur... mai surzide societății de azi. În afară de el nu mai există decât o singură alternativă: socialismul. Karl Kautsky, 1909.

Convocare.

Comitetul executiv al Partidului socialdemocrat din Ardeal, Banat și ținuturile ungurene, convoacă o

Conferință a Partidului

pe ziua de 7 Septembrie, la Sibiu.

Ordinea de zi:

1. Ținuta partidului la alegerile parlamentare.

2. Fixarea programului electoral.

La conferință fiecare organizație cu cel puțin 500 membrii va trimite un delegat, de aici în sus după fiecare 1000 membrii se va mai trimite câte un delegat.

Drept de vot la această conferință vor avea însă numai acele organizațiuni, cari până la 7 Septembrie vor recunoaște de obligatorie pentru sine hotărârile de centralizare a sindicatelor și a partidului, aduse de conferința ținută la 10-11 Mai în Sibiu.

Cu salut frățesc

Comitetul executiv.

Săptămână de agitație.

Indrumări tovarășilor și comitetelor.

Tovarăși! Când veți lucra pentru răspândirea gazetei, când veți vorbi cu muncitorii și cu frații țărani, spuneți-le să ia oricare altă foaie în mână și să caute într'ansa ce scrie despre traiul lor, despre sărăcia lor. Ce le spune, ce-i învață. Și dacă vor face-o aceasta, vor vedea, se vor convinge că nu-i decât o singură foaie care simte la fel cu poporul, care nu privește nici în dreapta, nici în stânga, care nu cruță pe nimeni, ci rostește adevărul răspicat și luptă fără șovăire pentru drepturile celor săraci și asupriți. Foaia aceasta nu se pune nici în slujba învrăjbirii dintre popoare, ci prin cuvinte înflăcărâte propovăduiește pacea și buna înțelegere între popoare. *Această foaie e „Tribuna Socialistă”.*

Să citească, dar, gazeta aceasta, căci jalbele lor împotriva nedreptății, răzvrătirea lor contra tuturor lipsurilor, dorul lor fierbinte după pace se află în fiecare șir al ei. Cu cât o vor citi mai mulți, cu atât mai departe îi va străbate cuvântul, cu atât îi va fi mai mare puterea, pe care numai în serviciul clasei muncitoare și al binelui obștească și-o pune.

Astea să le spuneți.

*

Comitetul executiv și comisia presei îndrumază toate organizațiile din provinciile să aranjeze la 31 August în toate centrele mari muncitorești, serbări câmpenești ale căror venituri să se verse la fondul presei. Să folosim toate mijloacele pentru ca în săptămâna aceasta, dela 24 până la 31 August, numărul abonaților la „Tribuna Socialistă” să se înmulțească cu zece de mii.

Deviza să ne fie: *Nu e muncitor organizat și lucră împotriva intereselor sale proprii acela, care nu abonează „Tribuna Socialistă”!*

Criză de guvern în București.

Ziarele scriu tot mai mult că guvernul Brătianu, care nu voește să semneze tratatul de pace cu Austria, se va retrage lăsând locul unui alt guvern, care încă nu se știe ce va face.

E vorba a se constitui un guvern de rezistență națională, compus din oameni din toate partidele, sub prezidenția unui înalt funcționar, care să se împotrivescă Conferinței de pace și să încerce a convinge pe cei dela Paris că România nu poate ceda Banatul și nu poate primi controlul Ligei Națiunilor față de minoritățile naționale, precum nici condițiile economice nu le poate accepta.

„Renașterea Română” scrie despre acest guvern, că ar fi „un guvern care va fi de prisos”, deoarece acum ar fi de lipsă de un guvern puternic, care să ia deplină răspundere pentru ceea ce va face.

Cerem dreptate!

Să înceteze prigoana.

Am publicat în numărul trecut din „Tribuna Socialistă” declarațiile d-lui Maniu, care în calitate de președinte al Consiliului Dirigent și de șef al resortului de interne, a spus tovarășilor noștri, cari s'au prezentat la d-lui în delegație, că nu se urmărește nici o prigonire a mișcării muncitorești și că va da ordin către autorități, ca în atingerea lor cu muncitorimea să observe o purtare cinstită.

Gazeta în care scrisesem lucrurile acestea, n'a părăsit încă teasurile tipografiei, când o telegramă sosită din Valea Jiului ne încunoștințează că acolo se și observă roadele promisiunii d-lui Maniu. Anume aflăm că *autoritățile au oprit pe muncitori de a face liste de subscripție pentru fondul electoral al partidului lor, iar secretarul minerilor din Valea Jiului, tov. Buciumean este amenințat cu arestarea, dacă „va mai face gură”.*

Îți stă mintea în loc când vezi atăta reavoință. Muncitorii sunt oprîți a face liste de subscripție printre ei pentru propaganda electorală a partidului lor propriu. Asta nu-i permis! Asta nu se poate face! *Partidul național poate însă ca cu banii Statului, cu două resorturi, — cu cel de propagandă și cel de organizare — să-și netezească calea pentru alegeri. Asta se poate! Asta-i permis! Asta înseamnă „democrație națională”!*

Ori secretarul minerilor, tov. Buciumean, care în timpurile cele mai grele a lucrat ca un nebul, periclitându-și chiar viața, susținând ordinea în Valea Jiului și asigurând producția de cărbuni, de care țara avea așa mare lipsă, acest Buciumean merită acum să i se spună că va fi arestat dacă „mai face gură”? Asta înseamnă spirit înaintat? Așa se tratează și în străinătate cu reprezentanții muncitorimeii?

Atragem atenția domnilor din Consiliul Dirigent asupra nemulțumirii ce se încuibează în sânul muncitorimeii din cauza procedurilor neomenite ale autorităților din provincie — și cerem să înceteze prigoana! Să înceteze cât mai repede, căci nu-i lucru înțelept a te juca cu focul.

Iar pe muncitori îi încunoștințăm că au tot dreptul a face liste de subscripție, deci să urmeze mai departe cu ele.

Cum s'a făcut conscrierea alegătorilor din Cluj.

Pentru Cluj nu e valabilă ordonanța resortului de interne?

Am ajuns și ziua de 25 August când listele electorale se vor încheia, nemai putându-se controla din partea nimănui. De-acum alegerile se pot face, așa și vor închipi domni dela cârmă.

Păcat numai că listele acestea vor fi cât se poate mai incomplete. Mai eu seamă la orașe și'n special la Cluj aproape întreaga muncitorime va lipsi din liste. Va lipsi pentru că autoritățile din Cluj n'au respectat ordonanța resortului de interne, care spune apriat: *„Toți cetățenii, cari întrunesc condițiunile dreptului de alegător, vor fi conscriși din oficiu.”*

Prin urmare comisiunea de conscriere își va ține de datorie pe baza oricăror date, care îi stau la dispoziție la comună, să erueze și să conscrie în listă pe toți cetățenii, cari întrunesc condițiile și față de care nu obvin cauzele de eschidere (incapacități și nedemnități).

La Cluj s'a făcut cu totul altfel. Acolo primarul a dat ordin ca toată lumea să se prezinte în persoană la comisia de conscriere, aducând fiecare anumite legitimații, cu cari să dovedească că are drept a fi listat în liste.

Ori aceasta este în absolută contradicție cu litera legii — și urmarea a fost că muncitorimea, care nu poate perde zile întregi pe la primărie și nu poate produce legitimațiile ce i se cer, a rămas neînscrisă.

Aceasta e o nedreptate, împotriva căreia trebuie să protestăm în modul cel

mai energic. Pretindem ca autoritățile din Cluj, cari au săvârșit această nedreptate, să fie trase la răspundere și să fie pedepsite după cum prescrie aceeași ordonanță a resortului de interne, perzându-și dreptul de-a mai ocupa funcțiuni publice. Iar conscrierea să se facă ulterior, în felul cum prescrie legea.

Dacă toate acestea însă nu se vor face, va trebui să credem că ordonanța resortului de interne la Cluj nu e valabilă.

Insemnări.

D-l comisar din Valea Jiului.

Eră la o ședință de prin Ianuarie, a Consiliului Dirigent. Mă reîntorsesem atunci din Petroșeni și raportam despre stările de acolo. Spuneam că găsesc de necesar ca deodată cu intrarea trupelor românești în Valea Jiului, să se numească din partea Consiliului Dirigent un comisar pentru acest important centru minier, care să fie intermediarul între muncitorime și armată. Spiritul ce domnea atunci în sânul muncitorimeii din Valea Jiului, mă îndritui să fac această propunere, arând în vedere scopul de-a înconjura orice conflict sau turburare. Mi-s'a cerut atunci să propun pe cineva. N'am propus, însă am primit propunerea venită din altă parte, de-a însărcina cu această misiune pe Valer Pop „socialistul”. (Așa eră pe atunci răspândită faima, că nătorul comisar ar fi socialist.) Mărturisesc sincer că de-aș fi spus atunci un singur cuvânt, d-l Valer Pop n'ar fi ajuns comisar. Dar credeam că'n cazul cel mai rău nu va putea strica mult și apoi va putea fi rechemat în tot momentul. Au trecut de atunci luni de zile. La început d-l Valer Pop — după cum spune el singur — se trudea serios să câștige încrederea muncitorimeii. Îi îmbrățișă, îi sărută, îi cerea la locuință pe bieții oameni — și câte nu făcea... Când veni la Sibiu mă îmbătă cu poezile lui: cât tuge el cât alergă el, cât se necăjește că muncitorii nu capătă alimente, că armata nu-l ia în considerare, că toate abuzurile ce se fac acolo, la poartele minierilor, se fac contra voinei lui.

Muncitorii să plâneau însă tot mereu că d-l comisar prea s'a împrietenit cu directorii, că nu privește cu ochi buni organizația lor, că-i șicanează când cu una, când cu alta. N'am prea luat în seamă jalbele astea, deoarece-mi păreau neîntemeiate.

S'a întâmplat însă, că noi socialistii am ieșit din Consiliul Dirigent. Valer Pop „socialistul” a găsit atunci momentul potrivit de-a arăta cine-i el. A început a face pe grozavul în Valea Jiului. A oprit întrunirile tuturor sindicatelor, pe conducători îi amenință ca un călău, iar muncitorilor ce veniau cu oro-treabă pe la Sibiu, le spunea de acasă să nu dea pe la partid sau pe la sediul sindicatului, că-i ia mama dracului. Vorbele d-lui.

Mă gândesc acum: Cum se schimbă și cum mor oamenii... Valer Pop, cunoștința mea veche din Budapesta, Valer Pop, menocrușul funcționar dela direcția căilor ferate ungurești, care a ajuns, comisar plenipotențiar numai prin faptul că-l cunoșteam și eu că simpatizează cu mișcarea muncitorească, acest Valer Pop scupă azi spre partidul socialist, care l'a ridicat.

Valer Pop, socialistul, e mort. Dumnezeu să-l ierte!... I. Jumanca.

„Partidul țărănesc.”

Cetitorii noștri își aduc aminte că în primăvara anului acesta eră să se nască și la noi un partid nou numit țărănesc. Și s'au găsit câțiva naivi necunosători în materie, cari au crezut că partidul într'adevăr s'a născut și începeau a se pune în poziție de aprobare sau desaprobare, dovedind, cu sau fără plăcere că au luat cunoștință de existența noului partid dela noi.

Noi socialistii am văzut cum s'a alcătuit acest partid și am declarat că s'a născut mort.

Acum nici nu ne-am mai fi ocupat de acest cadavru neînsemnat, dacă ziarul „Patria” nu țineă un discurs funebru la mormântul acestui partid. Discursul funebru este potrivit bine și mai conține și un Aleluia zicând:

„Eră pe când nu s'a zărit, Azi îl vedem că nu e.”

Deci nici „Patria” nu are motive să se teamă de acest partid nezărit. În tot cazul faptul că și noi și „Patria” ne-am ocupat cu acel partid, deși nu eră, n'a fost păgubitor. Căci am arătat publicului că nașterea partidului trebuie să fie determinată de oarecari împrejurări naturale, că orice se naște artificial nu poate trăi.

D-l Hotărân și soții, cari au făcut acest partid, a văzut lucrul acesta și ca mortul să nu se împuță, l'a înmormântat. Acum pot dormi liniștiți acei cari s'au temut de „opoziția” acestui „partid”.

Evenimentele din Ungaria.

Condițiile de armistițiu dintre România și Ungaria.

Răspunsul aliaților.

Condițiile de armistițiu impuse Ungariei de către guvernul român, se dovedesc adevărate. Noi am scris în N-urul trecut că s'a încercat a se desmînți aceste condiții, pe semne că au eșit la iveală prea de timpuriu, dar acum se vede că această încercare n'a eșuit și condițiile sunt cunoscute de toată lumea.

Antanta a găsit de prea aspre condițiile și a trimis trei note României în cari cerea să se retragă din Ungaria și condițiile să le pună sub discuția Conferinței de pace, și numai după ce Antanta le va găsi de juste, să le impună Ungariei. Notele au fost semnate de președintele Conferinței de pace G. Clemenceau.

România a trimis un răspuns prin care protestează în mod curtezan împotriva invinurilor că România ar dori să se separeze de aliați. În privința acuzațiilor că România nu a ținut în seamă autoritatea Conferinței păcii, guvernul român se scuză arătând că telegrama Conferinței prin care se cerea României să înceteze marșul asupra Budapestei a fost primită numai după ce românii au intrat în oraș. Celelalte note de asemenea au fost primite cu întârziere.

Răspunsul arată că guvernul român nu poate crede că Antanta va mai susține armistițiul din Noembrie, după ce armata română a gonit guvernul comunist din Budapesta. Guvernul român crede că este în drept să recivireze aprovizionările găsite în Ungaria, pentru că cea mai mare parte din materialul care a fost cîrat de puterile centrale s'a oprit aici. Guvernul crede că a recivirat numai materialul ce se află de prisos și că după recivirări îi mai rămâne și Ungariei destul.

Consiliul suprem al aliaților a redactat un răspuns pe care, l'a trimis guvernului român și l'invită, fiindcă s'a declarat că nu voiește să se despartă de politica Antantei, să se puie în legătură cu comisia interaliată de generali trimisă la Budapesta, așa ca să se poată inspira de indicațiunile, pe cari comisiunea ar putea să i le transmită din partea Antantei.

Consiliul suprem atrage cu deosebită atenția guvernului din București asupra teabuentei de a nu pune piedici în aprovizionarea Ungariei.

În ce privește comandamentul, Consiliul suprem a hotărât ca instrucțiunile Conferinței să fie comunicate de cei patru generali aliați comisariului civil și comandamentului militar român, cari vor fi însărcinați cu cercetarea lor. În ce privește prada făcută în Ungaria de armata română, Consiliul suprem după ce reamintește precedentul din tratatul cu Germania, cere ca asupra atribuției acestui material să se hotărască în comun acord între guvernele aliate și asociate și guvernul român.

În situația actuală: Dezarmarea trupelor ungare, abținerea dela orice amestec în politica internă, sub rezervă a liberei expresiuni, a voinței naționale. Consiliul suprem insistă asupra faptului că nici-o reluare definitivă de material de război, de câi ferate, de agricultură, sau de vite, nu poate avea loc actualmente. Conform principiilor Conferinței, acceptate de toate statele aliate și aplicate în special în tratatul cu Germania numai intrunirea puterilor aliate și asociate poate să determine despăgubirile ce urmează a le furniza Ungaria și reparația între statele interesate. Nici armata română, nici guvernul român nu sunt în drept să fixeze singuri partea României, averile ungare de orice natură fiind gajul comun al puterilor aliate.

Știri din Budapesta.

În mai multe rânduri am încercat a da o iocanță clară a evenimentelor din Ungaria, dar cenzura ne-a tăiat articolele. În numărul trecut, din întâmplare, ne-a lăsat a publică armistițiul. Acum fără nici un comentariu înșirăm niște lucruri, cari vor servi cetitorilor spre orientare asupra situației actuale a Ungariei.

Știri neconfirmate încă, spun ca Arhiducele Iosif, care sub scutul balonetel învingătorilor a dat lovitura de stat și a venit la putere, numind un guvern de funcționari, acum ar fi demisionat. O altă știre spune că fostul guvern maghiar din Seghedin s'a dizolvat, ca apoi patru membri voiau să intre în guvernul din Budapesta, care însă a demisionat, odată cu arhiducele Iosif. O treia știre spune că s'a constituit un nou guvern în frunte cu contele negu Andrássy, în care ar fi intrat și Lovász și Vázsonyi, dar socialiștii cărora li s'a oferit trei portofolii au refuzat să conlucreze cu foștii și viitorii reacționari. Ba se mai zvonește că ar fi vorba de un guvern al celui mai mare sovinișt și reacționar contele Bethlen. Pe acesta nu l'ar voi nici chiar românii. Știrea spune că acest guvern este o ficțiune (plăsmuire) și că nimeni din Ungaria nu-l recunoaște.

Ziarele franceze scriu că s'ar fi încheiat un acord între Antanta și guvernul român, de a nu recunoaște alt guvern, în Ungaria, decât acela care va prezenta destule garanții că este pentru menținerea ordinii și pentru cultivarea de bune raporturi cu statele vecine.

Profesorul Oscar Jászi despre situația Ungariei.

Cunoscutul sociolog și romanofil Oscar Jászi, profesor la Universitatea din Budapesta a acordat unui ziarist din România un interview asupra situației politice din Ungaria. Părerea d-lui Jászi acoperă și vederile noastre. Privitor la unirea ținuturilor românești din Ungaria cu România a declarat că: Țăranii români din Ungaria au voit cu orice preț unirea cu România și voința asta tare a adus România-Mare. Iar în ce privește marele haos (beznă) din Ungaria și care ar fi calea, care ar duce la stabilirea stărei normale profesorul Jászi spune:

Numai două căi vād de ieșire din haos: sau se reușește sprijinul energetic și cîmînt al Antantei, a se alcătui un guvern de coaliție a tuturor claselor și păturilor muncitore ale Ungariei și sub acest guvern, să

se obție pentru adunarea Națională, o majoritate progresistă mare și compactă—muncitori, țărani, mica burghezie; sau se revine la vechiul sistem de guvernare al țării — alianța feudalismului cu capitalul de speculă și cămătărie — care alianță e de fapt pricinuitoarea războiului mondial și apoi a regimului bolșevist.

Ca în Ungaria să nu se facă propagandă de revanșă.

Prima cale ar însemna în politica internă a Ungariei democrație adevărată, colonizare internă în stil mare pentru întemeierea unei țărâtime libere și independente, ocrotirea muncitorilor, o producție agricolă mărită, intensivă, adevărată administrație autonomă a centrelor locale, școli moderne de stat, dări progresive drepte, etc.

În politica externă însă nu se va face propagandă de revanșă, ci o strânsă alianță economică cu statele învecinate noui create, o adevărată confederație populară pentru apărarea intereselor economice comune ale platoului dunărean și ale Balcanului.

Să facem imposibile instigațiile viitoare soviniște contra Bucureștilor, Pragei și Belgradului.

Cealaltă cale însă ar continua vechea politica de clasă, în locul teroarei roșii ar urmă o teroare și mai fioroasă albă, ar menține privilegiile juncherilor, magnaților și jidovilor speculanți — aceștia din urmă n'au venit toți din Gallia. S'ar continua apoi cu agricultura feudală extensivă, iar masele populare flămânde ar fi hrănite cu programuri și cu fraze naționaliste pentru recucerirea ținuturilor anexate de vecini. După rețeta vechi s'ar înlocui pur și simplu rentabila instigație contra Vienei cu una nouă contra Bucureștilor, Pragei și Belgradului. Și așa s'ar produce curând un nou Balcan, un nou cazan de vrăjitori în centrul Europei, pălpând de ură națională și amărăciune socială, — terenul cel mai prielnic pentru orice amestec cezarian, pentru orice experiment de re stabilire a vechiului regim.

Dar o astfel de întemeiere nouă feudal-cămătărească, ar fi cu neputință să dănuiască mai mult timp. În câteva luni ar fi prăbușită de către o a treia revoluție.

Calvarul martirilor.

O nouă viață s'a rostogolit pe muntele martirilor pentru ideal.

Un fiu alui Maxim Gorki, scriitorul proletar rus, cu renume mondial, a fost executat în Franța pentru propagandă pacifistă.

Ți se întucea mintea, sufletul ți se cutremură. Acuma, după război și-a consfințit opera, purtându-și flacărele distrugătoare dela o margine la cealaltă a pământului; după ce orășe strălucite, țări cu lanuri bogate le-a prefăcut în tăciuni, după ce milioane de vieți din floarea bărbaților i au fost arse pe altarul său, lăsând în urmă o lume întreagă de orfani nevinovați și văduve prada foametei, mizeriei și durerilor cumplite de tot felul — să doresti, să suspini, să strigi, că omenirea asta chinată însetează acum după pace ... e crimă cu pedeapsă de moarte?

De vrei să faci răscoală, revoluții, te omoară cu motivul, că ești bolșevist. De spu, că ești contra uciderii, că vrei pace, liniște, armonie, vrei ceace poruncește Dumnezeu în legile lui și o simte sufletul omenească: iubirea între oameni, te omoară și atunci. Ce poți face, dar?

Și, ca răspuns la întrebarea asta sinistră, vād o întunecime vagă dinaintea ochilor, din care se desvăluie un munte colosal.

Ca un steag îndurerat, sfidând veacurile, stă înfruptă crucea lui Crist pe vârful lui, ca cel mai sublim exemplu de devotament pentru o idee, pentru care își depuse cel dintâi viață.

Din blânzii lui ochi, cari renunțară, fără pic de regret, la măreția și tragica panoramă a acestei lumi, o rază mălănită i-a palorât doar fața, cașicând ar fi vrut să mai zică:

— Nenorocitorilor ființe! Cu atâta înfrigurare vād înțealță de noroiul acestui vieți asupra te, parcă n'ar fi o povară, o cruce, nu de treizeci și trei de ani, ca a mea, ci de veacuri nesfârșite... Aveți un suflet fiecare, și calea v'am arătat-o eu. De ce sunteți atât de lași? Mie-milă de voi.

Cam aceleași cuvinte ni le-ar spune un Giordano Bruno, un Francisco Ferrer, un Jaurès, un Liebknecht, fiul lui Gorki și câți martiri încă fără nume, cari au sfârșit pe muntele lui Crist pentru câte o idee.

Privesc muntele amefitor de înalt, și viața ce se deslășă de la poalele lui, ca întro poiană pitorească, cu frământările, cu plăcerile, bogățiile și suferințele ei. Mă uit apoi adânc în fețele martirilor, să descopăr din cutele lor, ce i-a determinat să se lapede de viață și să apuce calea obscură a calvarului?

Și mi-am explicat. Nu interese personale, nu glorii, nu renume, fantasmagorii desarte, ci pentru că viața, în felul ei, este așa de subredă, așa de perversă și falsă, așa de ignorantă, până când sus la culmea muntelui e seninătatea, adevărul, idealul.

De aceea să simt atrase sufletele mari de zările acele, de aceea răvnesc cu toate puterile lor s'ajungă acolo, să resfrângă din lumina binefăcătoare și asupra omenirii de jos.

E grea și periculoasă calea asta, și totuș o fac. E grunzioasă și presărată cu spinii și totuș o urcă.

Mulți, mai când s'ajungă, să privească de aproape divinitatea, să atingă cu mâna fericea miraculoasă, găsesc moartea. Dar sunt cari și ajung acolo. Și ar putea ajunge mulți, teată omenirea chiar, dacă ar da mai mare importanță minții și sufletului lor.

Dureros, lucrurile aste, pentru mulți, n'au trecere. Și mai dureros, când aceia unorii, în nebulna și prostia lor, trag săgeata morții în martirii, cari urcă Golgota pentru fericea lor.

Cu toate aceste, martirii merg înainte. Nimic nu-i înspăimântă. Cine-a privit odată în misterele de sus rămâne vrăjit de ele.

Un astfel de ideal măreț avem și noi. Mai mult. Un ideal mai grandios, mai strălucit decât toate ideile de până acum. Un ideal, care luminează ca soarele de sus, o lume întreagă: Socialismul — mulțumirea și fericea tuturor.

E sus și greu de suit acest munte. Sunt stânci și prăpastii pe el, dar îl vom sui. Omenirea merită atâta osteneală, căci prea insuportabile sunt durerile ei.

Zaharie Pop.

Grevele din Anglia și America.

Mișcările puse la cale de propagandă bolșevică.

„Renașterea Română” scrie: Bărbați politici din anturajul guvernului englez accentuiază că actualele greve și desordni primejdioase din Anglia sunt rezultatul unei propagande din străinătate, care lucrează cu mulți bani. Scopul acestei mișcări este răsturnarea actualei ordine sociale. Și de aceea guvernul este hotărât să pule capăt cu orice preț acestor mișcări cu caracter revoluționar și de aceea este hotărât a nu lua în seamă nici amenințări nici reproșuri neîntemeiate, voină să salveze țara.

O radiogramă din New-York anunță lăfșirea îngrijitoare a mișcărilor greviste în toate orășele mai mari a Americii de nord. Guvernul și congresul național caută cu seriozitate mijlocul de a pune capăt acestei fierberii sociale, dar până acum acest mijloc n'a fost găsit. Alaltăieri au declarat greve pe neașteptate lucrătorii și funcționarii căilor și tramvaelor din Brocklin.

Președintele Wilson și guvernul american sunt foarte îngrijiați de mișcările muncitorești, cari iau proporții tot mai mari, fiindcă cauza principala a nemulțumirilor generale constă în scumpetea excesivă a articolelor de prima necesitate, președintele Wilson a hotărât să suspende discutarea soluționării chestiunii Ligii populare și a tuturor celorlalte chestiuni, ocupându-se exclusiv cu rezolvarea acestei probleme, prin care președintele Wilson crede că va obține deocădată înlăturarea mișcărilor muncitorești.

Din Londra se anunță că în urma constatării faptului, că mișcările muncitorești din timpul din urmă au fost puse la cale de propaganda bolșevistă, guvernul englez a hotărât că pe viitor să nu se mai amestece în lichidarea neînțelegerilor dintre muncitori și patroni spre a evita și numai pretextul ca o parte din asociații cercurilor să poată fi îndreptat împotriva guvernului și a statului cum se pare că ar dori-o anumite cercuri.

Toate încercările de a îndupleca pe muncitorii mineri din New-Shire de a relua lucrul au eșuat Patronii și guvernul speră că peste câteva săptămâni epulzându-se fondurile lucrătorilor greviști se va realiza mai ușor o înțelegere cu ei.

Feminism.

Din mijlocul vijeliei, în care de cinci ani se zbate omenirea, ar răsănit din când în când cuvinte magice, menite să întrecă curajul, să stimuleze avântul, să adoarmă des nădejdea.

Și lumea, în goana eternă după „mai bine” le a prins din zbor dintre zăugănișul armelor, bubuiturile tunurilor, vazele răniților.

Ochii înecați în lacrimi s'au șters, și printre zilele încă umede s'au întrevăzut zorile unei gene mai senine.

„Dreptate pentru toți”; „Viețea pe temelii noi”; „prefacerea morala”; „stăvilirea raului” — s'au spus și s'au repetat de dincolo de Ocean până la noi.

Marele războiu a pus multe probleme, și pe punctul de a deslegă cel puțin unele dintre ele. Printre acestea din urmă e și emanciparea politică a femeii.

Pentru multe țări problema aceasta nu se pune pentru întâia dată. De ani de zile se discută în taberile opuse, feministe și antifeministe, oportunitatea egalizării în drepturi politice și civile a femeilor, cu bărbații. Lupta a luat înfățișări variate, plecând dela cercetări extrem de obiective, provocând discuții înflăcărâte, ajungând până la mișcări de stradă.

Temperamentul, mentalitatea și atmosfera ambiantă imprimă convingerile, dictează programele și conduc lupta. Nu-i dea de mirare, dacă în lupta întreprinsă, franceza s'a manifestat altfel decât engleza, și amândouă la un loc, ba li s'ar putea alătura și femeia germană, — dacă e permis în vremurile astea o asemenea apropiere — cu totul altfel decât femeia rusă. Oricum pentru acesteia triumful cauzei e deja câștigat.

Dar la noi? La noi, dacă lăsam la o parte partidul socialist, în al cărui program stă scris, votul universal, egal, direct și secret pentru toți locuitorii României, puțin rămâne de spus despre manifestările feministe. Voci feministe răzlețe au răzbit câte odată în public, e adevărat, acoperite îndată însă de ironia sau cel mult indiferența generală a bărbaților și chiar a femeilor.

Singura activitate femeiască prețuită, care își găsea răsunet și aprobare până și în presă, era activitatea mondenă.

Condee dibace să străduiau a redă în „Cronica Mondenă” detaliile cele mai neînsemnate ale podoabelor, sub care femeia apărea ca un simplu manechin viu, pe care se expun diferite produse ale industriei streine și naționale. Dar acestea se înțelege, erau cele mai alese, erau femeile din „lumea bună” după nesărata expresie curentă, pentru care atât avă de spus cavalerul condeului. De altfel nici ele nu pretindeau mai mult.

Dar iată apărând azi adevărate organizații femeiești, întemeiate în vederea luptei de egalizare politică. Și minora de eri se trezește deodată susținută și încurajată din toate părțile. Nimeni aproape nu se mai miră, sau nu se mai indignează azi de încetățenirea femeii. Și iată de ce s'a oprit

deodată rânjetul ironiștilor, au tăcut jurii consulișii, s'au rostit favorabil sociologii, până și estetii înamorați de eternul femeesc, adevăta eterna stare de inferioritate, și-au dat consimțământul.

Izbinda vine amefitor de iute, amefitor pentru femei însăși, și pentru acea copleșitoare mulțime de minori intelectuali, care și-au închipuit România, singura băltoacă înconjurată de un enorm zid chinezesc, în care nimic sănătos din afară nu poate ajunge.

Sufletul democratic însă, ce plutește deasupra noastră, venind deodată din toate direcțiile orizontului, e prea puternic pentru a trece fără urmă peste noi, fără a ne atinge măcar prin câteva din undele lui.

Înțeleg oare femeile, de unde le vine izbinda? Z. List.

Activitatea Partidului.

Serbare pentru presa socialistă la Sibiu.

Comitetul Secțiunii din Sibiu în legătură cu comisia presei aranjează Duminecă, la 31 August o mare

serbare de partid

în pădurea orașului, al cărei venit va servi pentru fondul presei.

Serbarea se aranjează în stil mare: cu muzică militară, tombolă, concurs de frumsețe, alegere de deputați, căsătorie civilă, muzeu politic, alergări și altele.

Tovarășii din Sibiu sunt conchemați pe Marți seara la orele 8, în localul partidului din Str. Rosenanger 14, la o constătuire în vederea aranjării petrecerii.

Comitetul secțiunii din Sibiu și Comisia presei.

ȘTIRI

„O evoluție instructivă” Ieșirea partidului nostru din Consiliul Dirigent și din Sfatul Național, a avut darul de-a fi comentat și de toate ziarele din România vechi, cari fără excepție constat că naționalistii au dus lucrurile prea departe și au săvârșit o greșală politică făcând ceace au făcut. Ziarele socialiste din toate centrele românești s'au ocupat și ele foarte pe larg cu chestiunea aceasta, primind cu satisfacție vestea despre fînita demnă a partidului socialdemocrat din Ardeal. Articolul de fond din numărul nostru de azi a fost publicat în „Socialdemocrația”, organul tovarășilor nostri din Iași. Îl reproducem pentru claritatea cu care e scris și pentru faptul că privind lucrurile dintr'un punct de vedere mai înalt, produce o lumină deplină asupra rolului ce partidul socialdemocrat din Ardeal l'a avut până acum și-l va avea în viitor.

Acțiunea socialistilor din România pentru extinderea traiului Socialiștii din România și în special cei din Capitală au întreprins o acțiune energetică în contra speculei, care a adus cu sine scumpetea insuportabilă. Întâi au început campania prin foile partidului „Socialismul”, „Lupta Socialistă” și „Socialdemocrația”, dar articolele de gazetă, pe lângă că au fost cîmînt de cenzură, au întâlnit urechi surde la cei în drept a lua măsuri de ameliorare a scumpetei care bănuie. Acum tovarășii noștri au recurs la mijloace mai radicale. Au aranjat o serie de intruniri cu toată țara și mai ales în Capitală, unde au înfierat, după cum se cuvine, specula și scumpetea, arătând absurditatea ei și pigubele ce le suferă țara pe urma speculei. Dar au arătat și cauzele, cari au făcut posibilă specula și urcarea revoltătoare prețurilor articolelor de prima necesitate. Autoritățile militare

au oprit câteva intruniri anunțate de socialiști contra scumpirii traiului. La intrunirile din Capitală vorbitorii socialiști au arătat deosebirea de prețuri din alte țări și cele din România, au arătat cât consumă un cetățean în apus și cât consumă cel din România: Pe când în Belgia un cetățean consumă 40 kg. carne pe an, în Franța 45, în Germania 50, în Anglia 60, și în America 70, în România abia 10 kg. de carne ajunge la un om pe an. Oratorii dela tribunele socialiste zbură tare și convingător la urechile celor interesați, și ecurile multimei răsună până peste hotare și va trebui să se ia măsuri serioase în contra speculei și a scumpetei. Ageasta trebuie să se facă și la noi în Transilvania, căci și aici scumpetea a devenit insuportabilă.

Rusia la Conferința Socialistă din Lucerna. Socialiștii revoluționari ruși vor fi reprezentanți la conferința internațională din Lucerna prin tovarășii E. Raubanovitsch, membru al biuroului socialist internațional, Nicolae Russanof, B. Sucomlin și Zemzinof, membrii în comitetul central al partidului socialist revoluționar. Ziarul „Hafontsstadtsblat” desminte știrea după care Aliații ar dori să vază Finlanda atacând pe bolșevici. Ziarul declară că majoritatea poporului finlandez și în special părțile ucrainiene și socialiste sunt în contra oricărei intervenții, căci ei susțin că interesul Finlandei este de a urmări o politică strict defensivă. Acelaș organ declară că după toate probabilitățile vor urma exemplele Germaniei și vor restabili toate relațiile comerciale cu Rusia bolșevică.

Fraude. La Caracal fraudele se ridică la suma de 100 milioane. Au fost devalizate: 120 șlepiuri, 20 vapoare și 15 magazii a 80 metri lungime fiecare. Și pentru atâta lucru s'a între un partid întreg în pușcărie?

Evitarea războiului. La Academia Științelor Morale, un savant francez a vorbit de mijloacele pentru a împiedeca războiul. El a găsit că singurul mijloc de a împiedeca războiul, este răspunderea personală a capilor statului, a membrilor guvernului, a parlamentarilor, a șefilor militari, cari au deslășit războiul. Ce năvă soluție! A împiedeca războiul, nu înseamnă a pedepsi după ce războiul s'a terminat, ci a preveni pierderile de oameni și averi. Aici e soluția. Se va găsi vre-un savant și o descoperire?

Tatăl lui Béla Kun. Tatăl lui Béla Kun a fost zilele acestea la Sibiu și a declarat ziarelor că desăprobă toată politica lui și zicând că este un descrecat. A adus mulțumiri armatei române, care s'a purtat „bine” cu el. Iată ce a declarat el unui ziarist român, d-lui Iosif Nădejde: „În gara Szajol între Törökzentmiklós și Szolnok vād în grădinița din fața gării, lume multă strânsă în jurul a doi oameni, cari stăteau pe o bancă. E o femeie probrăcătă cu privirea rătăcită și un bătrân pântecos și hernios cu o figură de animal, în care doar privirea e vie și șireată. Cineva le dă un carnet și le cere să-și semneze numele. Semnează: el „Kun Mór”; ea „Rozsa Kun”. Sunt părinții lui Béla Kun. Vin din Czegled și se duc la Cluj unde vor să trăiască de aci înainte. Vorbesc românește. E vād că vor să ne linguească. Aduc laude ofițerilor și soldaților români pentru chipul cum i-au tratat. Spun că imediat ce vor ajunge la Cluj, vor aduce prin ziare mulțumirile lor armatei. Își închipesec, desigur, că armata se va simți foarte măgulită de acest certificat. Întreb pe Kun Mór despre fiul său. Îmi răspunde: — A fugit — dracu știe unde. Ține să afirme că el nu e comunist. Și adaugă: — Fiul meu nu a vorbit nici odată despre politică. Zic că eu sunt prea bătrân, și că să las politica pe seama lui. Apoi, cu un gest de nemăsurat dispreț: — Vrea el să fericească Ungaria! Mă dăpărtez cu desigur. Îmi inspiră scărba atitudinea aceasta a unui părinte față de fiul său dela care a primit destule favoruri când acesta era „om mare”, dar pentru care nu mai are decât dispreț astăzi când a fugit, „dracu știe unde”.

Iosif Nădejde.

Un conflict în consiliul suprem. Consiliul suprem interaliat a acordat Tracia în treagă Greciei împotriva voinței președintelui delegației de pace americane D-I Folk a și părăsit demonstrativ sala de sedință, îndată ce s'a adus această hotărâre.

Cehoslovacii cer și ei despăgubiri dela Ungaria. Cea mai mare parte a presei din Praga atacă guvernul pentru că acesta n'a participat alături de armata română la ofensiva împotriva Ungariei, creind prin aceasta situația penibilă pentru cehoslovaci de a privi cum românii strâng și duc acasă prada bine meritată. Ziarul „Wenkov” cere energetic ca guvernul cehoslovac să ceară dela aliați autorizația de a se despăgubi din Ungaria pentru pagubele suferite în Slovacia la timpul său prin invazia armatelor bolșevice.

O lovitură de forță la închisoarea din Toulon. Penitenciarul din Toulon a fost teatrul unei lovituri îndrăznețe. La ora 2 în timp ce șeful gardienilor aducea dejunul unui detinut, acesta sări pe el, îi bătă și legându-l luă cheile cu care deschise toate ușile celulelor. Prizonierii eliberați părăsiră la moment închisoarea, de unde dispăruseră 2 direcții, fostul mecanic principal al marinei, care se află într-o celulă, unde trebuia să ispășească condamnarea de 20 de ani muncă silnică pentru că fi încercat să predea contra toților „Protot” bolșevicilor a refuzat să părăsească celula pe motiv că fiind victima societății burgheze înțelege să meargă până la sfârșit cu pedeapsa, care i a fost impusă pentru că n'avea același ideal ce avea burghezia. De abia la ora 10 fu găsit gardianul în agonie și celulele goale. Poliția, jandarmeria fură imediat puse în urmărire evadatorilor. Doi din ei au fost prinși.

Înlăturarea grupei sindicale a funcționarilor din Vulcan. În 27 iulie a. c. s'a alcătuit la Vulcan (Valea Jiului) grupa sindicală a funcționarilor de acolo. Comitetul grupei s'a constituit din tovarășii: Nagy András președinte, Gergely János subpreședinte, Bartha József casier, Ioan Mihutz notar, Zerbes György controlor. Membrii în comitet: Banyai József, Baczai Elemér, Székely Samu, Orbán Ferenc, Grünmayer György, Pálfi István și Tómos Imre.

Glumă politică. Revista umoristică „Ghimpele”, care a început să apară de curând la Brașov, scrie următoarele: „Prin numirea noului șef dela Resortul Ocrotitorilor sociale, Marele Sfat a făcut cea mai fericită alegere: În locul unui simplu flueras a încredințat conducerea acestui resort unui artist adevărat, compozitor bine cunoscut, care după cum am afirmat, în curând ne va îmbogăți literatura muzicală cu o nouă perlă: „Tiberiada” sau „Norocul orb al unui compozitor”.

Posta Redacției și Administrației.

Rugăm pe toți cei și abonații restanțieri să ne trimidă fără amănare abonamentul, ca să nu fim siliți să le oprim pe mai departe trimiterile fari. Lumeo. Dacă n'am putut scota până acum abonamentul acesta e numai vina tovarășilor, cari nu ne-au scărbit cu toții într'ajutor atunci când am emis în primul număr pentru gazetă. Asta însă nu trebuie să ne descurajeze. Avem acum Tribuna de dona ori săptămâniană. Să lucrăm meren și s'o răspundim — caei astfel în scurt timp vom putea-o scotea și zilnic. D-voastră cu toate că sunteți în serviciu militar, puteți abona gazetă și puteți lua parte la imprimat. Nimeni n'are dreptul a vă împiedeca. Salutări. — D. C. Articolul d-tale „Marele Sfat caragios” ne mai fiind actual, nu-l putem publica.

M. Moșu. M. Sotomus. Bani am primit. În restanță am detras 3 cor., iar restul pe luna August și Sept. — St. Butu. Bani trimisi ca să-i meargă foaia până la 31/XI mai trebue 4 cor. să ne trimiteți, deoarece dela 1 August foaia apare de două ori pe săptămână așa și abonamentul s'a ridicat dela 16 la 40 cor. pe an. — G. Sârbu. Delnești. Cu poșta de azi v'am trimis hărățile cerute. Caută la poșta ca să nu le la alții. — E. Pipinger. Avad. Dela noi ziarul merge regulat, cută la poșta ca acolo va fi gresala. Nrii ceruți îi trimitem cu poșta. — Ziarul apare deocădată de donarii la săptămână. Deci rugăm a reînvi abonamentul dela 1 Ang. a. c. — M. Cristea. Diol. Bani i-am primit. Restanța cu S. Cristea. A Ioan și Im. Dama dela 1 Ang. 1919. Din suma trimisă am împărțit după cum cereți. — E. Surdu. Biertan. Sunteți la curent până cu finea lunii corante.

Cine știe ceva

despre Ioan Sbutu din Sebeșul-Căpâlna (jud. Sibiu), care a fost la k. u. k. Et. Z. Nr. 155. Etapenștriu F. Zug în (Albania), despre care nu am știut nimic din toamna anului 1916 să mă înștiințeze la adresa Antoniu Sbutu, Sebeșul-Căpâlna p. u. Săsciori (jud. Sibiu).

Redactor responsabil: IOSIF JUMANCA

Editor: TIRON ALBANI

Proprietatea Partidului Socialist din Ardeal și Banat.

Tiparul tipografic W. KRAFFT, Sibiu, Str. Orezului 10

Cenzurat de Căp. Boiu.